

Izhaja
1. in 16. vsakega mesca
in velja s poštnino vred
in v Mariboru z pošiljanjem
na dom
za celo leto . 2 fl.
" pol " . 1 fl.
" 1/4 " . — fl. 50 k.
Brez poštnine in
pošiljanja 1 fl. 80 k.
Posamezni listi se dobijo
pri knjigarju Novaku na
velikem trgu za 8 k.

SLOVENSKI GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

„Poduk v gospodarstvu bogati deželo.“

Naročnino sprejema vred-
ništvo v Mariboru.

Rokopisi se ne vračajo,
neplačani listi se ne
prijemajo.

Oznani se prijemljejo,
plača za vrstico je 10 k.
in za kolek 30 k.

Štv. 6.

V Mariboru 1. aprila 1867.

Tečaj I.

Vabilo.

S tim listom konča prvo četrletje 1867 in na-
ročnina za marsikterega naročnika. Da vendar vsak
gosp. naročnik natanko ve, da je samo za četrto leta
naročnino plačal, smo na današnji zavitek pri nad-
pisu vsakemu zapisali „Konec naročnine.“
Gospodje toraj, kateri taki napisek najdejo, plačali
so le za prvo četrletje in se lepo prosijo, naj svojo
naročbo ponovijo. Vse č. č. slovenske rodoljube pa
prosimo, naj „Slovenskega gospodarja“ po vsej
moči priporočajo in podpirajo. Če še nekoliko na-
ročnikov pridobimo, bo list ali vsak teden izha-
jal, ali pridenemo vsak mesec pol pole, da
se bode lažje prinašalo več gospodarskih in drugih
v sedajnem času zelo potrebnih stvari.

Upamo, da nam vsi stari naročniki zvesti osta-
nejo in da se še nekaj novih oglasi.

Vredništvo.

Ozir na zadnji deželni zbor v Gradcu.

(Dalje in konec.)

Glejmo kako se je našim poslancem na dalje godilo.

Drugo važno delo zborovo je bila volitev novega dežel-
nega odbora.

Deželni odbor ima po postavi biti sestavljen iz deželnega
glavarja in šest izmed zbora izbranih odbornikov; in sicer
volijo jednega prisedovavca ali odbornika poslanci od velikih
posestnikov izvoljeni, jednega poslanci mest, trgov in trgovske
zbornice, jednega poslanci vseh kmetijskih srenj, ostale tri
odbornike pa voli izmed sebe celi deželni zbor.

Da je naloga deželnega odbora, ki opravlja in izpeljava
naredbe in sklepe deželnega zastopništva, jako imenitna in
važna, mislimo, da ko obče znano reč ni treba na dalje do-
kazovati. Tu hočemo le posebej omeniti njegovo moč na
srenjske zadeve, njegov vpliv na postavodajavstvo zastran
davkov, na učbine stvari, na izvrševanje patronatnih pravic,
na pravico nasvetovanja in imenovanja pri ustanovah (štif-
tingah) in zalogah (štipendijah).

Če pa prevdarimo, da na Štajerskem prebiva več kot
400000 Slovencev nasproti 600000 Nemcev, bila bi zahteva,
da vsaj dva Slovenca sedita v deželnem odboru gotovo le
pravična in zmerna, kakoršni smo sploh v svojih terjatvah.

Ako so si naši poslanci prizadevali in trudili vendar to-
liko doseči, da bi vsaj jeden Slovenec v deželni odbor voljen
bil, ki bi znal in vedel ostalih pet odbornikov in gospoda
deželnega glavarja po priliki z željami in prizadetvami na-
šega naroda soznaniti, tako je ta želja tako naravna, da smo
pričakovati morali, ta želja bode izpolnjena, ako je našim
zopernikom le količkaj mar za to, da se pravičnost vsaj na
videz varuje.

Pa tudi ta želja se ni izpolnila. Napravili so sicer v ta
namen poslanci kmetijskih srenj pogovor, ali ostal je kolikor
se čuje brez uspeha, in tako našim zastopnikom nič ni ostalo

drugega nego v skupnem očitovanju na pravicoljubnost cele
zbornice se obrniti. Z kakim uspehom je znano.

To skupno očitovanje se glasi takole: „Duševni, telesni
in narodni napredek in hasek sta ozko zvezana med seboj,
in treba je, da se zagovarjata in zastopata ne le v deželnem
zboru nego tudi v deželnem odboru. Dozdaj Štajerski Slo-
vencej, katerih je 2/3 celega deželnega prebivavstva niso imeli
v oziru na narodne stvari nobenega zagovornika. Ker pa
proti ti napaki deželni red nima nobene brambe tedaj se
obračamo zbog tega na pravicoljubnost visoke zbornice
pričakuje, da bode pravični želji naših volivcev vstrezala, da
jih bode v deželnem odboru vsaj jeden odbornik zastopal.“

Pri volitvi iz skupine kmetijskih srenj je dobil gospod
Mihael Herman 9, gospod Moric žl. Kaisersfeld 13 glasov.
Mi Slovenci moramo ta izid toliko bolj obžalovati, kolikor
manj je pre, kakor čujemo, dosedajni referat (poročevanje)
imenovanega gospoda v redu, katerega vso delavnost stvari
visoke politike, učenje napitničnih govorov i. t. d. požirajo,
in kateri je zadnjič tudi volitev v državni zbor prevzel.

Sploh moramo ko svoje načelo očitno izreči, da se ne
zlagamo z tem, da se od dežele mastno plačano mesto v de-
želnem odboru sklepa še z mestom v državnem zboru. Dežela
potrebuje v deželnih zadevah ravno neprestano delajoče de-
lavne moči. Zdi se nam popolnoma napačno in krivo, da se
taka mesta razdeljujejo tako rekoč v podporo političnih strank,
ki mnogo stroškov požirajo pa malo deželi koristi prinašajo.

Kako se je našim poslancem pri volitvi v državni zbor
godilo ni le samo v Avstriji, ampak celo v zamejnih deželah
čudenje in nevoljo vzbudilo. Štajerskemu deželnemu zboru
je bilo prihranjeno dozdaj v zborovavnem (parlamentarnem)
življenju nezasišano stvar na svet spraviti, namreč, da so se
možje proti svoji volji prisilili po sklepu večinim poslanstvo
prevzeti. Stvar je po pravniško kriva, še bolj zavržljivi pa
so razlogi. Le malo ne dvomimo, da bi izvoljena gospoda
Lipold in Lenček prav izvrstna in vrla možaka ne bila.
Ravno kakor taka sta narodu znana in sta pri ti priliki
ravno svojo značajnost in rodoljubnost slavno razodela in
pokazala. Kajti vedeča da imamo v skupini dva izvrstna
v državopravnih pitanjih izurjena in v zborovavni borbi že
vajena in skušana moža, sta se zavoljo tega njima namenjene
časti poslanstva v državni zbor rajši odpovedati hotela, kakor
pa, da ne bi volitve na ona dva prejšnja moža obrnola.

Nemci so svoje naj bolj izurjene in vajene moči v dr-
žavni zbor poslali, in gosp. dr. Rechbauer se je v zahvalnem
govoru celo izrazil, da ide z čutom vojaka v odločiven boj.

Mi sicer nismo takega mnenja želeči, naj se zastopniki
dežel in narodov na Dunaju snidejo, da mirno državopravno
pitanje razrešijo in medsebene svobode in pravice narodov
vtrdijo.

Ako so pa vendar gosp. Rechbauer in njegovi pritikleji
tako bojaželnega duha, tedaj se nam nekoliko čudno zdi,
da niso tudi od naše strani ona dva moža z seboj na vojsko
vzeti hoteli, ki imata že nekoliko bojnega znanja in od kte-
rih smo pričakovali, da se bodeta naj bolj za našo reč boje-
vala. Kaj takega se nam nič ne zdi kaj po junaško in ne
zavidamo niti gosp. baronu Hackelbergu in dr. Stremajerju,
ki sta temu sklepu kumovala (botra bila) niti večini dežel-
nega zbora lavorik, ktere si je z tem sklepom v očeh celega
sveta prizborevala.

Pač se je pokazalo kako je z liberalizmom (svobodo-
ljubnostijo) onih možev, ki so svobodo in zvestobo do vstave